

Słownik pojęć psychologicznych stosowanych w opiniach i orzeczeniach

analiza wzrokowa – proces rozkładu całości obrazu na poszczególne elementy

analizator słuchowy – funkcja mózgu odpowiedzialna za percepcję (odbiór) informacji słuchowej, w tym dźwięków mowy

analizator kinestetyczno – ruchowy – funkcja mózgu odpowiedzialna za powiązanie odbioru doznań dotykowych i wykorzystania czynności motorycznych (ruchy gałek ocznych, ręki)

analizator wzrokowy – funkcja mózgu odpowiedzialna za odbiór bodźców wzrokowych, w tym pisma

funkcje percepcyjno – motoryczne – funkcje wzrokowe, słuchowe i ruchowe; integracja percepcyjno – motoryczna – prawidłowe skoordynowanie funkcji wzrokowych, słuchowych i motorycznych

koordynacja wzrokowo – ruchowa – współdziałanie, zharmonizowanie funkcji wzrokowych i ruchowych – współpraca oka i ręki (nogi)

lateralizacja skrzyżowana – ustalona dominacja narządów ruchu i wzroku, jednakże nie po tej samej stronie, co wskazuje na brak całkowitej dominacji jednej z półkul mózgowych dla czynności ruchowych po przeciwnej stronie osi ciała (np. oko prawe, ręka lewa, noga prawa)

motoryka duża – motoryka całego ciała (np. zdolność utrzymania równowagi)

motoryka mała – motoryka rąk, czynności manualnych

neurotyzm - oznacza chwiejność emocjonalną i brak odporności na sytuacje frustracyjne. Towarzyszy mu zawsze niepokój, lęk (szczególnie przed porażką, krytyką), nadmierna zależność od opinii innych, wewnętrzny brak poczucia bezpieczeństwa, poczucie niższości i brak poczucia adekwatności, agresja w różnych formach, różnego typu zahamowania .

neurotyczność (dziecinność) - to brak odporności na frustrację, zmienność postaw, wymijające zachowanie, unikanie rzeczywistości, niepokój. Często osoba taka przejawia różne reakcje neurotyczne: fobie, zaburzenia psychosomatyczne, natręctwa, jest dość drażliwa i ogólnie niezadowolona ze swojej sytuacji.

obniżona sprawność grafomotoryczna - charakteryzuje się zaburzeniem sprawności obu rąk w zakresie percepcji (sprawność manualna) i tempa ruchów. Dzieci piszą wolno. Pismo jest brzydkie, niekształtne, litery małe, nie dochodzące do linii lub duże wychodzące poza linię. Rysunki zaś są ubogie w formie i treści. Dodatkowo może występować wadliwa regulacja napięcia mięśni palców i nadgarstka – mocne napięcie powoduje, iż litery są nierówne, zaś słabe napięcie – to słabo widoczne pismo i rysunki,

pamięć słuchowa bezpośrednia = krótkotrwała – pozwala zapamiętywać i natychmiast odtworzyć usłyszany materiał; zdolność pamięci bezpośredniej jest ograniczona do kilkadziesiąt sekund i niewielkiej liczby elementów

paronimy – dwa słowa różniące się tylko jedną głoską (gra-kra)

percepcja – uświadamiane, całościowe odbieranie bodźców zewnętrznych (**material percepcyjny**), spostrzeganie, odbiór bodźców i informacji zależny od doświadczenia badanej jednostki, aktualnego nastawienia, stanu emocjonalnego,

sfera słowno-pojęciowa - obszar intelektu związany z mową, używaniem pojęć (zasób wiedzy ogólnej, zakres słownika, umiejętność rozumowania przez analogię i z użyciem pojęć abstrakcyjnych, umiejętność wykonywania zadań arytmetycznych w pamięci, znajomość i rozumienie norm i zasad życia społecznego)

sfera wykonawcza – obszar intelektu związany z umiejętnością analizy i syntezy wzrokowej, logicznej organizacji materiału percepcyjnego, odróżniania w nim szczegółów istotnych od nieistotnych, koordynacji wzrokowo-ruchowej, tempem uczenia się wzrokowo-ruchowego (wszystko, co nie wymaga używania pojęć, słów)

sluch fonemowy – zdolność różnicowania głosek (np. z-s lub t-d)

synteza wzrokowa – proces scalania składowych elementów obrazu w całość

zaburzenia percepcji słuchowej – słuchowe zaburzenia odbioru mowy

zaburzenia percepcji wzrokowej – zaburzenia analizy i syntezy wzrokowej, zaburzenia postrzegania i różnicowania kształtów, rejestracji położenia przestrzennego elementu

Na rozwój możliwości poznawczych dziecka składają się zmiany w obrębie takich sfer jak: odbiór wrażeń i spostrzeżeń, wyobrażenia, uwaga, mowa i myślenie. **Percepcja wzrokowa** to rozumienie widzianego obrazu (**materiał wzrokowy**), a więc uświadomienie sobie różnych jego cech: kształtu, wielkości.

Opracowała:

Psycholog

Paulina Zamlewska-Lipiec